

GÜNÜN LEHRESİ

Biz Türklerde İlim Manyası Var !

I. H. BALTACIOĞLU

Dikkat ettiniz mi, gazetelerde, kitaplarda, konferanslarda bir takım adamlar durmayıp ilimden, bilimden söz açarlar ilmi, ilmi, ilim bakımından... derler dururlar. Bir de gelişi güzel ilmi tasrik, ilmi hukuk, ilmi terbiye derler dururlar. Bu insanlar bu «ilim» sözünden ne anlarlar bilmezsiniz, yalnız sık sık kullandıklarının görürsünüz, arada bir de bu kılışeyi uyuşturucu bir madde gibi kullandıklarını sanırsınız.

Eğer siz ilimcilere :

— İyi ama, ilmi tasrik, ilmi hukuk, ilmi terbiye diye ilim olur mu, dersiniz, alacağınız cevap şu olur :

— Elbet olur, bunların her biri birer ilimdir, derler.

Aynı soruyu Emile Durkheim gibi ilim metodolojine sonsuz bir açıklık ve saydamlık getirmiş olan bir sosyologa, ya da onun büyük ardıcısı olan Gökalp'a sorarsanız alacağınız cevap bunun tersi olacaktır :

— Tarih ilmi olarak sosyoloji vardır, hukuk ilmi olarak hukuk sosyolojisi vardır, terbiye ilmi olarak da terbiye sosyolojisi vardır, bunların dışında okunanların ilmi yoktur, olamaz da.

— Türk terbiyesini ilmi esaslara dayanacağız, diyorsunuz!

Peki ama nasıl? Hangi esaslara Gabriel Ompagere'nin pedagoji manüelindeki beylik esaslara mı, yoksa kuru, soyuk mantığın «ilmi» dediği esaslara mı? Bir iş ilmi adına yapıldığı ilmi olsun diye yapıldığı için ilmi olur mu? Hekim olmayan hüsnü niyetle tedavi etmek isterse hastayı iyileştirebilir mi?

19. uncu yüzyılın Fransa'sı pedagoji denilen ideolojinin yerlerde süründüğü bir devirdir. Hatta bu devirde pedagog sözü «pedant» sözünü düşündürdüğü için kimse kullanmıyordu. Sebep pedagoji diye ortaya atılan ukalalıklardı. İtalyanların o meşhur Montessori'lerinden elde ne kalmıştır? Pestalozzi'nin o ünlü öğretim kuralları kayıplara karışmıştır.

Ükesinde eğitim yeniliği yapmak isteyen yaratıcı zekâlar talstay'ların anarsı pedagojisine, Jean — Jacques Rausseau'nun tabiat pedagoji'sine kadar gerilemelidir. Türk olan milletlerde Türk atasözlerindeki eğitim sezgilerini, esintilerini unutmamalıdır.

Ben de neler söylüyorum, otuz milyonluk bir milletin bir gündelik gazetesinde! hiç aldırın var mı?...

Müdürlük 14.F. D. 1960.

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlere İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tanıtımı

Ismayıl Hakkı Baltacıoğlu Koleksiyonu

BLTWRT0200510